

9

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Кафедра української літератури

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ КІНЦЯ ХІХ-ПОЧАТКУ ХХ СТ.**

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра

галузі знань 03 Гуманітарні науки

спеціальності 035 Філологія

спеціалізація 035.01 Філологія. Українська мова та література

додаткової предметної спеціальності 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська))

Освітньо-професійна програма Філологія. Українська мова та література. Середня освіта (мови і літератури (польська))

факультет Філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Вінниця – 2024 рік

Робоча програма «Історія української літератури» розділу «Історії української літератури другої половини XIX – початку XX століття» для здобувачів за спеціальністю 035.01 Філологія. Українська мова та література додатковою предметною спеціальністю 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська)). Освітньо-професійна програма для бакалавра Філологія. Українська мова та література. Середня освіта (Мови і літератури (польська)).

Мова навчання українська

«26» червня 2024 р. 23 с.

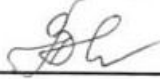
РОЗРОБНИКИ: Ткаченко В. І., кандидат філологічних наук, доцент.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. Крупка В.П., доцент, кандидат філологічних наук, доцент
2. Зелененька І.А., доцент кафедри, кандидат філологічних наук

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури

Протокол від «26» червня 2024 р. № 12

Завідувач кафедри А. П. Віннічук
«26» червня 2024 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол від «19» серпня 2024 р. № 1

Голова НМК Н. І. Кухар

«19» серпня 2024 р.

Погоджено:

Гарант освітньої програми
«19» серпня 2024 р.

В. І. Ткаченко

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів -29 Кількість кредитів на поточний навчальний рік – 9 5-й семестр - 4	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) _____ год. сам. роб. (назва)	Спеціальність 035 Філологія Предметна спеціальність 035.01 Українська мова та література Додаткова предметна спеціальність 014.028 Середня освіта (Мова і література (польська)) Освітньо-професійна програма Філологія. Українська мова та література. Середня освіта. Мова і література (польська)	РІК НАВЧАННЯ	
		3-й	3-й
		СЕМЕСТР	
		5-й	5-й
Загальна кількість годин – 870 Кількість годин на поточний навчальний рік - 240 Кількість годин на 5 семестр - 120		ЛЕКЦІЇ	
		30 годин	годин
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних -4,5</i> <i>самостійної роботи здобувача -6,1</i>	Ступінь вищої освіти бакалавр	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		34 годин	годин
		ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ	
		годин	годин
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		годин	годин
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		56 годин	годин
		ВИД КОНТРОЛЮ:	
		екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 42,7% аудиторних; 57,3% самостійної роботи.

2. Мета, завдання, компетентності та результати навчання

2.1 Мета – навчальної дисципліни «Історія української літератури: Історія української літератури другої половини XIX – початку XX століття» – сформувати у здобувачів цілісне уявлення про літературний процес означеного періоду, ґрунтуючись на трактуванні його як частини світового літературного контексту, з окремою стильовою та жанровою динамікою, активним простором інтеркультурних зв'язків. Основна увага зосереджується на теоріях розвитку національного мистецтва слова, на проблемних аспектах розвитку української літератури в контексті світової.

2.2 Завдання дисципліни:

- простежити загальні закономірності розвитку літературного процесу другої половини XIX – початку XX століття;
- розкрити сутність культурно-історичних феноменів українського письменства, акцентуючи увагу на його визначних постатях і пам'ятках;
- визначити роль і місце української літератури в контексті світової літератури;
- визначити роль художньої літератури зазначеного періоду в суспільно-політичному житті України;
- навчити здобувачів читати, аналізувати й коментувати твори української літератури.

2.3 Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця

у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

2.3.2. Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

2.4. Результати навчання за освітньо-професійною програмою

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземн(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію (мов) і (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 14. Використовувати мов(и), що вивча(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

3. Програма навчальної дисципліни «Історія української літератури»

розділу «Історія української літератури

другої половини XIX – початку XX століття»

Розділ 1. Літературний процес другої половини XIX – початку XX століття. Драматургія 70-90-х років. Творчість І. Франка

Тема 1. Особливості літературного процесу II половини XIX – початку XX століття.

Вплив суспільно-історичних змін на розвиток літературно-естетичної думки. Активізація інтелігенції, поживлення культурного руху початку 70-х років. Різноманітність художніх

напрямів в українській літературі цієї доби, їх взаємодія. Ідейно-тематичний та образний діапазон літератури. Жанрово-стильові здобутки поезії, прози, драматургії. Віяння модернізму. Формування українського літературознавства (школи, напрями, методи та ін.). Українська література 70-90-х років XIX століття як якісно новий етап розвитку (вектор «класичний реалізм – модернізм»).

Суспільно-політичне життя в Україні кінця XIX – початку XX століття. Революція 1905 – 1907 рр. Збройні виступи робітників, селянські повстання, поразка революції, посилення урядових репресій. Політичні виступи громадських діячів і письменників (Панаса Мирного, І. Франка, Лесі Українки, М. Коцюбинського, М. Чернявського, А. Кримського, Л. Яновської, Грицька Григоренка). Розвиток театрального мистецтва в Україні. Боротьба корифеїв українського театру за реалізм драматургії та сценічного мистецтва. Розвиток українського музичного мистецтва.

Творча і громадська діяльність М. Лисенка. Ідейно-образне спрямування хорової музики М. Лисенка, її вплив на формування творчих принципів К. Стеценка, Я. Степового, М. Леонтовича. Народність українського образотворчого мистецтва. Внесок малярів-баталістів і графіків М. Самокиша, І. Іжакевича, Ф. Красицького, М. Ярового, пейзажистів Г. Світлицького, П. Левченка, П. Сланстіона в українське малярство. Художники Західної України І. Труш, О. Кульчицька, А. Монастирський, Й. Бокшай.

Журналістика. Складні, несприятливі умови розвитку української періодики XIX століття. Українська періодика в Галичині і Буковині. «Літературно-науковий вісник», «Молода Україна», «Артистичний вісник», «Світ», «Будучність», «Нова Буковина», «Свобода», «Громадянський голос» та ін. Виникнення української періодичної преси на Наддніпрянщині. Журнали «Нова громада», «Рідний край», їх загальнодемократичний характер. «Записки українського наукового товариства» у Києві, «Записки» та «Етнографічний збірник» львівського Наукового товариства імені Т. Шевченка, їх значення для збагачення і дальшого піднесення науки в Україні. Освітньо-культурні періодичні видання «Світло» та «Сяйво».

Розвиток теоретичної думки. Виступи письменників (І. Франко, Леся Українка, М. Коцюбинський, В. Стефаник, О. Кобилянська, М. Чернявський) за піднесення ідейно-художнього рівня письменства.

Шляхи розвитку літератури. Поглиблене розуміння суспільної ролі літератури, конкретизація принципу народності. Складність різномірних переплетень і боротьби напрямів, течій, груп, угруповань того часу.

Поезія. Творчий розвиток традицій Т. Шевченка, художні відкриття в поезії. Український модернізм та його особливості. Орієнтація на течії в європейських літературах. Видавництво «Молода муза» (1908-1909 рр.), журнал «Українська хата» (1909-1914 рр.), «Дзвін». Огляд поетичної творчості «молодомузівців» і «хатян».

Проза. Багатство та розмаїтість талантів. Глибинне осмислення проблеми села, економічного становища селянства, його соціальної психології і перспектив розвитку. Традиції і новаторство. Поява нових тем, жанрово-стильових напрямів. Художнє засвоєння ідеї активності людини, народу – одна з головних особливостей літературної концепції на рубежі двох століть. Формування принципів гуманізму. Громадянський пафос, соціальна глибина, пізнавальна насиченість.

Тема 2. Іван Нечуй-Левицький (1838-1918)

Світоглядні й естетичні позиції та їх вплив в естетичних деклараціях і творчості. Жанрово-тематичний діапазон художньої прози. Тематика, сюжетно-композиційні

особливості, новації образотворення («Дві московки», «Причепа»). Повість «Микола Джеря». Новий тип позитивного героя. Відтворення пореформеної доби («Бурлачка»). Жанрово-стильові особливості повістей. Гумористично-сатиричне забарвлення прози. Художня специфіка оповідань про сільських бабів. Повість «Кайдашева сім'я»: морально-етичний аспект, соціальна проблемність, новаторство. Картини життя духовенства («Афонський пройдисвіт», «Старосвітські батюшки та матушки»). Гумористично-сатиричні засоби індивідуалізації. Роман «Хмари», актуальність проблематики. Типологія позитивних героїв «ідеологічної» прози з життя української інтелігенції («Над Чорним морем», «Неоднаковими стежками», «На гастролях у Микитянах» – оглядово).

Роль і місце творчості І. Нечуя-Левицького.

Тексти

Дві московки. Бурлачка. Микола Джеря. Баба Палажка та баба Параска. Кайдашева сім'я. Хмари. Афонський пройдисвіт. Причепа. Старосвітські батюшки та матушки. Князь Єремія Вишневецький. Гетьман Іван Виговський.

Тема 3. Панас Мирний (Панас Рудченко) (1849-1920)

Суспільно та літературно-естетичні позиції митця. «Роздвоювання» (М. Зеров) як спосіб життя письменника і чиновника.

Рання творчість. Паралелізм і контрастність художніх біографій в повісті «Лихі люди» («Товариші»). Жанрово-композиційне та стильове новаторство твору. Роман «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»: історія написання, жанр. Сюжетно-композиційна специфіка, тип нарації, стиль, масштабність проблематики. Образна система. «Повія» як зразок соціально-психологічного роману нового типу. Творча історія. Жанрово-композиційне новаторство. Поєднання психологічного аналізу з соціальною студією пореформеного суспільства. Оповідання та повісті Панаса Мирного 80-90-х років («Голодна воля», «Лихо давнє і сьогочасне», «Морозенко»).

Тексти. *Лихий попутав. П'яниця. Хіба ревуть воли, як ясла повні? Лихі люди. Лихо давнє й сьогочасне. Повія. Лихо давнє й сьогочасне. Морозенко. Лимерівна.*

Тема 4. Борис Грінченко (1863-1910)

Життєпис літератора, вченого й поборника національного відродження народу. Світоглядно-естетичні позиції. Критико-публіцистичні виступи.

Поезія Б. Грінченка: жанрове розмаїття, образна система, поетика. Особливості балад, поем Б. Грінченка. Прозовий доробок: тематика, образна система, специфіка жанрової форми. Внесок Б. Грінченка у повістярство та романістику. Твори з життя інтелігенції. Дилוגія «Серед темної ночі», «Під тихими вербами». Місце творчості Б. Грінченка в українській літературі.

Тексти. *Смутні картини. Хлібороб. Патріот. Маніфест. Без хліба. Украла. Олесь. Батько та дочка. Екзамен. Брат на брата. Серед темної ночі. Під тихими вербами.*

Тема 5. Володимир Самійленко (1864-1925)

Поет, фейлетоніст, перекладач, драматург. Суспільно-політичні погляди. Мотиви лірики: важка доля людини; краса рідної природи і української мови, поезії на честь діячів української культури. Гумористичні і сатиричні твори, їх тематичне багатство («Ельдорадо», «Пісня про віщого Василя», «Собаки», «Ідеальний публіцист», «На печі», «Патріота Іван», «Божий приклад»). Поезія періоду 1905-1907 рр. – сатира на діяльність царських міністрів, чорносотенців, маніфест 17 жовтня («Міністерська пісня», «Дума-цяця» та ін.). Художні особливості сатири В. Самійленка, їх народний характер. В. Самійленко – майстер поетичного перекладу.

Тексти Грішниця. Вечірня пісня. Весна. Найдорожча перлина. Українська мова. На роковини смерті Шевченка. Вінок Тарасові Шевченку в день 26 лютого. На смерть Лесі Українки. Пам'яті Л. Глібова. Ельдорадо. Пісня про віщого Василя. Собаки. Ідеальний публіцист. На печі. Патріота Іван. Божий приклад. Мрія бюрократа. Міністерська пісня. Ідеальний чоловік. Патріот.

Тема 6. Драматургія 70-90-х років XIX століття.

Марко Кропивницький (1840-1910)

Розвиток аматорського театру (гуртки 60-70-х рр.) на Наддніпрянській Україні. Репертуарний голод, пошуки форм і сценічних засобів. Поява нових театральних сил, протидія урядовим заборонам.

Діяльність трупи Г. Ашкаренка. «Театральне товариство» 1882 р. – перша українська професійна трупа «корифеїв». Склад та діяльність, роль провідних діячів трупи у розвитку театральної культури, драматургії (І. Карпенко-Карий, М. Старицький, М. Кропивницький, ін.). Особливості діяльності галицького театру «Руська Бесіда». Шляхи та тенденції розвитку української драматургії 70-90-х рр.

Життєвий і творчий шлях. Акторська діяльність. Роль і внесок в діяльність першого професійного театру. Еволюція драматурга. Актуальність проблематики п'єси «Доки сонце зійде, роса очі виїсть». Процес розвитку сільського буржуа в драмах «Глитай, або ж Павук» та «Олеся»: Бичок – Балтиз. Психологізація образів, викривально-сатиричне спрямування творів. Роль і місце драматургії письменника в становленні українського реалістичного театру.

Тексти. Дай серцю волю, заведе в неволю. Доки сонце зійде, роса очі виїсть. Глитай, або ж Павук, Олеся.

Тема 7. Михайло Старицький (1840-1904)

Життя і діяльність. Світогляд, естетичні вподобання. Новаторський характер лірики М. Старицького. Тематичні обрії. Розширення жанрового діапазону, нові поетичні інтонації. Драматургія. Проблематика, система образів, конфлікт п'єси «Не судилось». Образ протестанта, драма «У темряві». Фольклорна основа соціальної драми «Ой не ходи, Грицю». Традиції і новаторство в розв'язанні проблеми творчої особистості («Талант»). Новаторство М. Старицького у розробці історичної тематики («Богдан Хмельницький», «Оборона Буші» та ін.). М. Старицький як романіст і повістяр. Місце творів у спадщині письменника, значення в розвитку прози.

Тексти. Край коминка. Весна. Швачка. До молоді. Виклик. Монологи про кохання. Не судилось. У темряві. Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці. Оборона Буші. Маруся Богуславка. За двома зайцями. Циганка Аза.

Тема 8. Іван Карпенко-Карий (1845-1907)

Життєвий і творчий шлях, вияви таланту драматурга. Жанрово-тематичний діапазон творчості. Психологізм образу Цоколя («Наймичка»). Трагізм жіночого образу. Галерея сільських «чумази́х» на шляху створення соціальної комедії. Масштабність і хист характеротворення («Сто тисяч», «Хазяїн»). Жанрова природа та художня специфіка п'єс. Життєвість проблематики, комедіографічна майстерність («Мартин Боруля»). Новаторство діалогії «Суєта» – «Житейське море». Утвердження історичної трагедії в кінці XIX ст. («Сава Чалий»). Майстерність драматурга, секрети високої сценічності його творів.

Тексти. Бурлака. Наймичка. Мартин Боруля. Сто тисяч. Хазяїн. Суєта. Житейське море. Сава Чалий. Безталанна.

Тема 9. Життєвий і творчий шлях Івана Франка (1856-1916)

І. Франко – титан праці: енциклопедизм спадщини, унікальність доробку. Еволюція суспільно-політичного ідеалу. Багатоплановість ранніх проб пера. Два видання збірки «З вершин і низин». Новаторство композиції, репрезентативність видів поезії. Оригінальність психологічно-особистісної поезії. Майстерність політичної поезії («Беркут»), збагачення лірики. Концепція героя в творчості І. Франка. Жанровий спектр поезії, оновлення й демократизація форм (сонетні цикли). Сатирична поезія. Сумоглядні твори «Зів'ялого листя» й збірки «Мій Ізмарагд», унікальність суб'єктивної нетенденційної збірки: композиція, народнописанні акорди. Жанр притчі й легенди. «Semper tiro» як збірка глибоко сутньої зрілої думки й високохудожньої форми; тематично-жанрове новаторство. Поєми як синтез інтелектуалізованої і чуттєвої творчості. Відбиття української ментальності («Панські жарти»). Універсальний характер поем на «світові сюжети». Філософсько-психологічна поема «Похорон» у контексті теми внутрішнього роздвоєння. І. Вишенський у науковому студіюванні й образному відтворенні. Поема про подолані сумніви «Мойсей». Поєми-казки: особливості змісту і форми. Проза: від романтизму (повість «Петрії і Довбушуки») до реалізму й натуралізму в дусі Золя (бориславський цикл). Ліро-драматичні писання на тему дітей і школи. («Малий Мирон», «Олівець», «Грицева шкільна наука» та ін.): майстерність психологічного розкриття. Автобіографічність. Новаторська суспільно-психологічна студія «На дні». Морально-етична проблематика («Для домашнього вогнища»).

Тексти. Поетичні збірки: *З вершин і низин. Зів'яле листя. Мій Ізмарагд. Із днів журби. Semper tiro.* Поєми: *Страшний суд. Іван Вишенський. Ботокуди. Панські жарти. Смерть Каїна. Похорон. Мойсей.* Проза: *Лесишина челядь. Ріпник. На роботі. Борислав сміється. Свинська конституція. Малий Мирон. У кузні. Отець-гуморист. Красне писання. Доктор Бессервісер. Захар Беркут. Перехресні стежки.* Драми: *Украдене щастя. Сон князя Святослава.* Літературно-критичні статті.

Розділ 2

Літературний процес кінця ХІХ – початку ХХ століття

Тема 10. Михайло Коцюбинський (1864-1913)

М. Коцюбинський – майстер української прози кінця ХІХ – початку ХХ століття. Зв'язок з учасниками народницького руху на Поділлі. Вплив революційного народництва. Гуманістична спрямованість ранніх творів («Андрій Соловійко, або Вченіє світ, а невченіє тьма», «21-го грудня, на Введеніє», «Дядько та тітка»). Розмірена хронологічність оповіді, моралізаторські сентенції; увага до зовнішнього малюнка. Оповідання про дітей. Ідеї справедливості, добра, правди. Жанрово-композиційні особливості творів. Художні знахідки письменника. Новаторство М. Коцюбинського в зображенні життя молдаван, татар, турків. Викриття відсталих звичаїв, забобонів, марновірства в оповіданнях «Пе-коптьор», «Відьма». Тема ламання національно-патріархальних традицій у татарському селі в нових суспільно-економічних умовах («В путях шайтана», «На камені»). «Дорогою ціною». Патріотичний пафос твору. Критика морального убозтва, показ деградації в новелі «Лялечка». Політична злободенність твору. Тема психологічної роздвоєності людини-митця в етюді «Цвіт яблуні». Глибокий психологічний конфлікт. Елементи європейського модерну. Тема революції 1905 року. Концепція народу як сили, здатної досягнути оновлення суспільства. Новели «Сміх», «Він іде!» – протест митця проти чорносотенної політики погромів. Майстерність М. Коцюбинського у змальовуванні маси. Новела «Intermezzo» – поетичний маніфест найважливіших принципів мистецтва. Своєрідна поетичність оповіді. Значення твору. Повість «Fata morgana». Конкретно-історична канва зображуваного. Новаторське трактування

традиційної теми села. «Тіні забутих предків». Взаємодія двох принципів ставлення до життя – активного, і буденно-прозаїчного. Романтизація та фольклоризація образів.

Тексти. Харитя. Ялинка. На віру. Маленький грішник. П'ятизлотник. Цінов'яз. Хо. Для загального добра. Відьма. Пе-коптьор. В пугах шайтана. Лялечка. Дорогою ціною. На камені. Цвіт яблуні. Сміх. Він іде! В дорозі. Persona grata. Intermezzo. Подарунок на іменини. Коні не винні. Хвала життю! Fata morgana. Тіні забутих предків.

Тема 11. Ольга Кобилянська (1863-1942)

Формування суспільно-політичних та літературно-естетичних поглядів. Інтенсивна самоосвіта. Знайомство і дружба з діячами жіночого руху. Участь у феміністичному русі. Повість «Людина» – етапний твір у творчості О. Кобилянської. Повість «Царівна». Тематична новизна, художнє багатство твору. Особливості композиції. Жанрово-тематичне розмаїття новелістики: твори з життя буковинських селян; тема пролетаризації селянства; залежність селян від землі; трагізм хлібороба-трударя, позбавленого права на землю. Відстоювання реалізму в мистецтві та проблема суспільного становища жінки-митця («Valse melancholique», «Impromptu phantasie»). Проблема емансипації жінки («Він і вона»). Відображення нестримного пориву до краси в прозових мініатюрах «Рожі», «Що я любив», «Поети», «Покора». Ідея відродження людини – основний пафос новелістики О. Кобилянської. Повість «Земля». Проблематика. Тема трагічного становища селянства, залежного від влади землі. «В неділю рано зілля копала...» – незрівнянна епопея кохання (В. Бобинський). Глибокий філософський зміст твору. Модифікація фольклорних образів. Реалістичні образи людських трагедій. Місце спадщини письменниці в українському літературному процесі.

Тексти Людина. Царівна. Некультурна. Природа. Банк рустикальний. Поети. Ніоба. За готар. Битва. Земля. В неділю рано зілля копала. Юда. Назустріч долі. Лист засудженого вояка до своєї жінки. Вовчиха.

Тема 12. Леся Українка (1871 - 1913)

Життєвий і творчий шлях. Суспільно-політичні погляди. Еволюція світогляду. Літературно-естетичні погляди. Новоромантизм Лесі Українки як спроба осмислення методу літератури майбутнього.

Лірика. Збірки поезій «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки». Мотиви лірики: заклик до визвольної боротьби; утвердження ролі художнього слова як зброї у визвольній боротьбі народу; ідея єднання трудящих; патріотичний пафос; уславлення творчого генія народу; поетизація визвольної боротьби; сатиричне викриття ліберального панства; оспівування краси природи рідного краю; інтимно-особистісні мотиви. Поетичні цикли «Подорож до моря», поезія «Красо України, Подолля», «Сім струн», «Кримські спогади», «Весна в Єгипті», «З подорожньої книжки». Нові принципи композиції ліричних циклів. Ідейно-естетична концепція людини – активної особистості.

Поєми. Елементи епосу (оповідь, сюжетність) в поемах Лесі Українки. Своєрідна міграція мотивів і образів лірики. Особливості поетики.

Драматургія Тематичне і жанрове багатство драм. Принципове оновлення міфічних і біблійних образів. Лірико-драматичні поеми «Одержима», «Вавілонський полон», «На руїнах». Динаміка боротьби, гострота соціальних конфліктів. Принцип контрастного групування образів. Життєстверджуюча сила жертвовності, овіяної ідеалом революційної краси. Драматична поема «Бояриня», її пафос, проблематика, художні образи. Оригінальне трактування світових образів у драмі «Камінний господар». Високий гуманістичний ідеал краси вільнолюбивого незнищеного людського духу («Лісова пісня»). Джерела твору. Філософська ідея, художня правда. Новаторство Лесі Українки – драматурга.

Тексти. Поетичні збірки: *На крилах пісень. Думи і мрії. Відгуки. Поєми: Давня казка. Роберт Брюс, король шотландський. Одно слово. Ізольда Білорука. Драми: На руїнах. В катакомбах. Кассандра. Осіння казка. У пуці. Бояриня. Лісова пісня. Камінний господар. Оргія.* Проза: *Над морем. Приязнь. Метелик.* Статті: *Малорусские писатели на Буковине. Новейшая общественная драма.*

Тема 13. Василь Стефаник (1871-1936)

Життєвий та творчий шлях. Публіцистичні виступи в радикальній пресі. Селянський світ у зображенні В. Стефаника. Твори про рекрутчину. Тема еміграції. Символічний образ камінного хреста. Соціальне і психологічне обґрунтування вчинків героїв. Зубожіння народних мас, сімейні трагедії, кримінальні злочини, інші суспільні лиха, зумовлені соціальними причинами – тема новел «Кленові листки», «Катруся», «Шкода», «Лесева фамілія», «Новина». Бетховенське звучання цих новел. Реально-гуманістичний зміст «Кленових листків». Лірично-концентрований мотив сирітства. «Новина» – вершина української малої прози початку XX століття. Вражаюча картина селянського горя і трагічної батьківської любові в новелі «Катруся». Проблема батьків і дітей у новелах «Діти», «Сама саміська», «Скін», «Осінь». Фатальність долі німеччин людей в експлуататорському світі. Новели В. Стефаника в контексті української та європейської новели. Тема пролетаризації селянства. Новела «Синя книжечка» – «малесенька трагедія усіх хлопів на світі». Леся Українка про новелу. Життєва основа новели «Палій». Новели про події Першої світової війни та її наслідки в житті селянства («Діточа пригода», «Пістунка», «Гріх», «Думає собі Касіяниха...», «Мати»). Мотив соціального та національного визволення, воз'єднання українського народу («Марія»). Величний образ Матері. Галицьке село в період польської окупації. Новела «Воєнні шкоди». Творчий метод. Риси модернізму. В. Стефаник в оцінці критики.

Тексти. *Синя книжечка. Виводили з села. Стратився. У корчмі. Сама саміська. Лесева фамілія. Катруся. Новина. Лан. Палій. Кленові листки. Камінний хрест. Дитяча пригода. Пістунка. Сини. Марія. Новели 1926-1933 років. Поезія в прозі. Листи. Morituri. Мати. Гріх. Дурні баби.*

Тема 14. Архип Тесленко (1882-1911)

Життєвий і творчий шлях. Формування суспільно-естетичних поглядів.

Оповідання 1904-1906 рр. Гуманістичний пафос оповідання «За пашпортом». Майстерність композиції. Трагічна постать наймички в оповіданні «У городі». Проблема становлення нової людини («Мати»). Гуманістичний зміст твору, його педагогічне значення. Тема духівництва («Любов до ближнього», «У схимника»). Викриття лібералізму. Нове звучання традиційної наймитської долі. Майстерність сатиричного викриття.

Гостре політичне спрямування оповідань «Радощі», «Що б з мене було». Доля дитини («Школяр»). Тема трагічного гуманізму, трагічної материнської любові в новелі «Наука». Автобіографічні твори «Поганяй до ями!», «Немає матусі», «Прощай, життя!». Сила художнього узагальнення. Глибина психологічної експресії, лаконізм стильової манери, тужливий ліризм. Викриття царської тюрми в оповіданнях «В тюрмі», «На чужині», «В пазурах людини», «Свій брат». Автобіографічна основа творів. Тема громадської мужності учасників визвольного руху в умовах реакції. Характерні ознаки стилю А. Тесленка. Його місце в українській прозі.

Тексти. *За пашпортом. Хуторяночка. Радощі. Школяр. Любов до ближнього. У схимника. Свій брат. Немає матусі. Поганяй до ями. Страчене життя.*

Тема 15. Степан Васильченко (1879-1932)

Життєвий і творчий шлях. Формування світогляду, суспільно-естетичних поглядів. Перший період творчості. Нові тенденції в зображенні селянського життя. Оповідання «На чужину». Психологічне, «настроєве» трактування теми розлуки з рідним краєм. Естетична роль народної пісні і голосіння. Тема трагічної долі талановитої людини з народу («У панів», «Талант»). Ліризм, емоційна схвильованість, соціальна наснаженість, гуманістичний пафос. Зображення соціально-політичних зрушень в оповіданні «Мужицька арифметика». Художня довершеність оповідання «Чайка». Образ матері-чайки, пройнятої революційним духом синів. Роль Шевченкового образу в поезії твору, композиційній структурі, в типізації образу матері. Оптимістичне звучання оповідання. Тема вчительської долі («З самого початку», «Вова», «Вечеря», «Над Россю»). Оповідання для дітей. Тема народження нових форм побуту і моралі. Життєствердна, оптимістична спрямованість оповідання «Приблуда». Тема виховання осиротілих дітей; формування нової людини. Повість «Авіаційний гурток».

Тексти. *Мужицька арифметика. На чужину. Над Россю. Вечеря. Циганка. Волошки. Дош. Талант. На хуторі. Чайка. Басурмен. Свекор. Осінній ескіз. Приблуда. Авіаційний гурток. Олив'яний перстень. В бур'янах. На перші гулі. Не співайте, півні, не вменшайте ночі.*

Тема 16. Володимир Винниченко (1880-1951)

Письменник, політик, громадський діяч, видатний прозаїк і драматург. Збірка новел «Краса і сила» (1906). Особливості малої прози («Студент», «Зіна», «Солдатики», «Голота», «Малорос-європеець», «Біля машини»). Тематична, проблемна, образна насиченість малої прози. Романістика В. Винниченка. жанрові модифікації романів. Теорія «чесності з собою» та її реалізація у романістиці. Утопічно-пригодницький роман «Слово за тобою, Сталіне!»). Антитоталітарний пафос. Майстерність характеротворення. Драматургічна творчість. Жанрова палітра драматургії (психологічна драма, комедія). Система морально-етичних конфліктів у драмах «Чорна Пантера і Білий Медвідь», «Гріх», «Закон», «Брехня». Ідея національного відродження.

Тексти. Солдатики. Голота. Раб краси. Малорос-європеець. Слово за тобою, Сталіне! Чорна Пантера і Білий Медвідь. Гріх. Брехня.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	зокрема					усього	зокрема				
		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	СР		ЛК	ПЗ	ЛЗ	ІЗ	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1												
Розділ 1.												
Літературний процес другої половини XIX – початку XX століття.												
Драмат ургія 70-90-х років. Творчість Івана Франка												
Тема 1. Літературний процес другої половини XIX – початку XX століття	6	2	-	-	-	4						
Тема 2.	6	2	2	-		2						

Іван Нечуй-Левицький.												
Тема 3. Панас Мирний.	6	2	2	-		2						
Тема 4. Борис Грінченко.	6	2	2	-		2						
Тема 5. Володимир Самійленко	2					2						
Тема 6. Драматургія 70-90-х років. Іван Карпенко-Карий	6	2	2	-		2						
Тема 7 М. Старицький	5	1	2	-		2						
Тема 8. М. Кропивницький	3	1		-		2						
Тема 9. Іван Франко	12	4	6	-		2						
Всього за I розділом	52	16	16			20						
РОЗДІЛ 2												
Літературний процес кінця XIX – початку XX століття.												
Тема 10. Михайло Коцюбинський.	8	2	2	-		4						
Тема 11. Ольга Кобилянська.	10	2	4	-		4						
Тема 12. Леся Українка.	13	4	2	-	-	7						
Тема 13 «Покутська трійця». Василь Стефаник	10	4	2	-		4						
Тема 14. Архип Тесленко	6		2	-	-	4						
Тема 15. Степан Васильченко	6		2			4						
Тема 16. Володимир Винниченко.	9	2	2	-	-	5						
Тема 17. Олександр Олесь	6	-	2			4						
Разом за розділом 2	68	14	18	-		36						
ІНДЗ						х						
Курсова робота						х						
Усього годин	120	30	34	-		56						

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Літературний процес другої половини XIX – початку XX століття	2	

2.	Іван Нечуй-Левицький.	2	
3.	Борис Грінченко	2	
4.	Панас Мирний	2	
5.	Драматургія 70-90-х років. Іван Карпенко-Карий	2	
6.	М. Старицький	1	
7.	М. Кропивницький	1	
8.	Іван Франко	4	
9.	Михайло Коцюбинський	2	
10.	Ольга Кобилянська	2	
11.	Леся Українка.	4	
12.	«Покутська трійця». Василь Стефаник	4	
13.	Володимир Винниченко.	2	
УСЬОГО ГОДИН		30	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1.	«Хмари – перший твір нової української літератури про інтелігенцію»	2	
2.	Роман -епоса Панаса Мирного та Івана Білика «Хіба режуть воли, як ясла повні?»	2	
3.	Соціально-психологічна комедія І.Карпенка-Карого «Хазяїн», «Сто тисяч»	2	
4.	Тема інтелігенції у драматургії М. Старицького	2	
5.	Лірична драма Івана Франка «Зів'яле листя»	2	
6.	П'єса Івана Франка «Украдене щастя»	2	
7.	Філософська поема І. Франка «Мойсей»	2	
8.	Модерна проза І. Франка початку ХХ століття	2	
9.	Психолого-імпресіоністська новела «Інтермеццо» Михайла Коцюбинського	2	
10.	«Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського в контексті романтизму	2	
11.	Фольклорно-міфологічний час та буття особистості у драмі «Ова пісня».	2	
12.	Неоромантична концепція вольової особистості у повісті «Земля» Ольги Кобилянської	2	
13.	Людина та її буття в новелах Василя Стефаника	2	
14.	Особливості творчої манери Степана Васильченка та Архипа Тесленка	2	
15.	Володимир Самійленко – аналітик національного характеру	2	
16.	Драматургія Володимира Винниченка	2	
17.	Лірика Олександра Олекся	2	
Усього годин		34	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

8. Теми індивідуальних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.			
2.			
УСЬОГО ГОДИН			

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна ф.н.	Заочна ф.н.
1	Вступ. Літературний процес II половини XIX – поч. XX століття	4	
2	Іван Нечуй-Левицький. Твори з життя селянства	2	
3	Панас Мирний. Оповідання і повісті. Драматичні твори	2	
4	Борис Грінченко. Драматургія	2	
5	Володимир Самійленко	2	
6	Драматургія. Театр корифеїв	2	
7	Михайло Старицький	2	
8	Марко Кропивницький	2	
9	Іван Франко. Лірика. Проза з життя села. Драматургія. Ліро-	2	
10.	Михайло Коцюбинський. Рання творчість	4	
11	Ольга Кобилянська. Повість «В неділю рано зілля копала». Проза 20-30-х років	4	
12.	Леся Українка. Поеми. Проза. Літературна критика	7	
13	Степан Васильченко	4	
14	Василь Стефаник	4	
15	Архип Тесленко	4	
16	Володимир Винниченко	5	
17	Микола Вороний	4	
Усього годин		56	

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання виконується у вигляді реферата. Обсяг – до 10 друкованих сторінок. У рефераті має бути вступ, основна частина, що поділяється на розділи чи підрозділи, список використаної літератури (не менше 12 позицій). Реферат виконується у документі Word, шрифт Times New Roman, кегль 14. У рефераті враховуються принципи самостійності, науковості, креативності, критичного мислення.

РОЗДІЛ 1

1. Відображення культурно-освітнього життя України в романі Івана Нечуя-Левицького «Хмари».
2. Трагічна доля жінки (за романом Панаса Мирного «Повія»).
3. Відображення моральної деградації людини в боротьбі за виживання (за диалогією Бориса Грінченка «Серед темної ночі», «Під тихими вербами»).
4. Зображення ліберальної інтелігенції в комедії Івана Карпенка-Карого «Хазяїн».
5. Жанр притчі та легенди у творчості Івана Франка.
6. Автобіографізм поезії Івана Франка.
7. Тяжіння письменника до модернізму.
8. Біблійні мотиви у творчості Івана Франка.
9. Іван Франко – теоретик і критик української літератури.
10. Зображення героїчної боротьби русичів у історичній повісті «Захар Беркут» Івана Франка.
11. Народнопоетична основа поезій збірки «Зів'яле листя» Івана Франка.
12. Текстуальність та інтертекстуальність повісті «Перехресні стежки» Івана Франка.
13. Автобіографізм – домінанта творчості Івана Франка.
14. Іван Франко і Біблія.

РОЗДІЛ 2

15. Зародження модернізму в українській літературі кінця XIX – початку XX століття.
16. Психологізм малої прози кінця XIX – початку XX століття.
17. Проблема влади землі в українській літературі кінця XIX – початку XX століття.
18. Возвеличення борців за соціальне й національне визволення в новелістиці Михайла Коцюбинського.
19. Сплав реального і фантастичного в повісті «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського.
20. Поетика портретотворення у прозі Михайла Коцюбинського.
21. Новели Ольги Кобилянської про життя буковинського села.
22. Новаторство Ольги Кобилянської в зображенні жіночих характерів.
23. Персоніфікована природа у прозі Ольги Кобилянської.
24. Ідейно-тематичне і жанрове багатство лірики Лесі Українки.
25. Утвердження творчого генія народу у творчості Лесі Українки.
26. Проблема зради у драматургії Лесі Українки.
27. Мотиви лірики Володимира Самійленка.
28. Образ Матері в новелістиці Василя Стефаника.
29. Галицьке село в художньому зображенні Леся Мартовича.
30. Викриття антинародної конституції і системи виборів у прозі Леся Мартовича.
31. Мистецтво сатири Леся Мартовича.
32. Антимілітаристська спрямованість новелістики Марка Черемшини.
33. Гуманізм новелістики «Покутської трійці».
34. Образ оповідача у творчості Архипа Тесленка.

35. Автобіографізм прози Архипа Тесленка.
36. Проблема моралі у творчості Архипа Тесленка (за повістю «Страчене життя»).
37. Доля жінки-українки на зламі двох епох (за оповіданням Степана Васильченка «Чайка»).
38. Образ народного вчителя у прозі Степана Васильченка.
39. Образи дітей та засоби їх творення (за малою прозою Степана Васильченка).

11. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання різноманітних методів та технологій викладання і навчання.

Пояснювально-ілюстративний метод: повідомлення інформації з використанням різних засобів з подальшим усвідомленням такої інформації та її фіксацією у пам'яті здобувачів. Найчастіше метод реалізується на лекціях у формі розповіді чи пояснення складного теоретичного та (або) великого за обсягом навчального матеріалу тощо.

Репродуктивний метод: відтворення і повторення способу діяльності за сформованим динамічним стереотипом дій. Метод є корисним для засвоєння основних понять.

Метод проблемного викладу навчального матеріалу передбачає створення проблемних ситуацій, надання допомоги здобувачам у їхньому аналізі з подальшим спільним розв'язанням поставлених завдань. Під час вивчення навчальної дисципліни викладач формує у здобувачів зразки наукового пізнання та вирішення проблемної ситуації.

Частково-пошуковий (евристичний) метод спрямований на залучення здобувачів до самостійного розв'язання пізнавального завдання. При цьому здобувачі опановують різні способи пошуку інформації, формують переконаність в істинності нових знань, аналізують достовірність отриманих результатів та можливі помилки та труднощі.

Дослідницький метод спрямований на залучення здобувачів до самостійного розв'язання завдання наукового характеру з використанням сучасних засобів обчислювальної техніки та інформаційно-комунікаційних технологій: робота в команді, ухвалення ефективних рішень, генерування нових ідей, ініціативність.

При вивченні навчальної дисципліни здобувачі можуть виконувати науково-дослідні завдання з подальшим оформленням та оприлюдненням отриманих наукових результатів. При цьому викладач орієнтує здобувачів на проведення досліджень, долучає до їхньої самостійної організації.

Серед словесних методів навчання увагу акцентуємо на лекції, навчальній дискусії, диспуті, консультації.

Активізовано комп'ютерну презентацію, відеометоди поєднані з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання: дистанційними та мультимедійними.

Під час практичних занять будуть використані новітні мультимедійні та комп'ютерні технології: групове навчання, мозковий штурм, робота в парах.

На чільному місці перебуватиме індивідуальна науково-дослідна робота.

Методи активного навчання спрямовані на взаємодію зі студентською аудиторією: проблемна лекція, ділова гра, диспут, метод кейсів.

При викладанні навчальної дисципліни «Історія української літератури кінця XIX-початку XX століття» використовуються як традиційні, так і сучасні, зокрема особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні *технології навчання*. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування *проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій* тощо.

Лекції будуть органічно поєднуватися не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою, виконанні індивідуальних завдань тощо.

12. Методи та критерії оцінювання

Методи оцінювання: усні та письмові тести, проєкти, презентації.

Поточний контроль буде проводитись на усіх видах аудиторних занять: лекціях, практичних, індивідуальних заняттях. Окремо буде оцінена самостійна робота з кожної теми.

Поточний контроль на усіх видах аудиторних занять реалізується такими методами: усного і письмового опитування, захисту лабораторних робіт, виступів на практичних заняттях, підготовка та демонстрація презентацій, портфоліо тощо, проведення контрольних робіт, колоквиумів на інше.

Поточний контроль виконання самостійної роботи, в тому числі й індивідуальних завдань, здійснюється за усіма темами.

Метод підсумкового оцінювання: екзамен, який буде проведено у формі комп'ютерного тестування. За рішенням кафедри на екзамен відведено 30 балів. 70 балів здобувач може одержати за окремі форми навчальної діяльності: поточне засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи, за ІНДЗ, за підготовку наукових публікацій.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь студентів Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
А 90-100 балів ВІДМІННО	здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ

В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань студент спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ
С 75-79 балів ДОБРЕ	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОСТАТНИЙ
Д 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність студентів є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Ех 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬН О	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНО

F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	
----------------------------------	---	--

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ДЛЯ екзамену

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																														Підсумковий контроль	Загальна кількість балів					
РОЗДІЛ 1 -40 балів																	РОЗДІЛ 2 – 30 балів																			
Т.1.		Т.2.		Т.3		Т4		Т5		Т.6		Т.7		Т.8		Т.9		Контрольна робота	Т.1		Т.2		Т.3		Т.4		Т.5		Т.6		Т.7		Т.8		Контрольна робота	
Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.		Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.	Ауф.	СР.		
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1		5	2	2	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		1

ДЛЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Текст курсової роботи та ілюстративні матеріали	Захист роботи	Загальна кількість балів
		100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

14. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча навчальна програма дисципліни.
3. Плани лекційних занять.
4. Плани практичних занять.
5. Плани самостійної роботи.
6. Конспекти лекції дисципліни.
7. Індивідуальні завдання.
8. Комп'ютерні презентації.
9. Ілюстративні матеріали.
10. Питання і завдання до поточного контролю.
11. Питання до підсумкового контролю.

15. Рекомендована література

Основна

Антологія світової літературно-критичної думки XX століття (за ред. М. Зубрицької). Львів, 1996. 634 с.

Грабович Г. До історії української літератури : Дослідження, есе, полеміка. Київ, 1997. 604 с.

Гром'як Р. Історія української літературної критики : Посібник для студентів гуманітарних факультетів. Тернопіль, 1999. 233 с.

Денисюк І. Розвиток малої прози в українській літературі XIX – початку XX століття. Львів, 1999. 276 с.

Історія української літератури (70-90-ті роки) : У 2-х кн. (За ред. проф. О. Гнідан). Київ, 2002. Кн. 1. 575 с., 2003. Кн. 2. 439 с.

Історія української літератури: Кінець XIX – початок XX століття : У 2 кн. (За ред. проф. О. Гнідан): Кн. 1. Київ, 2005. 624 с.; Кн. 2. Київ, 2006. 496 с.

Історія української літератури XIX століття : У 2 кн. Кн. 2 (за ред. академ. М. Жулинського). Київ, 2006. 712 с.

Історія української літератури XX століття : У 2 т. Т. 1. (За ред. академ. В. Дончика). Київ, 1998. 464 с.

Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія : У 3 кн. Кн. 2. (За ред. П. Федченка). Київ, 1998. 352 с.

Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика. (Упоряд. Н. Шумило). Київ, 1998. 657 с.

Єфремов С. Історія українського письменства. Київ, 1995. 688 с.

Тихолоз Б. Франко як текст : Досліди і досвіди. Львів : Простір, 2021. 992 с.

Ткаченко В. Історія української літератури другої половини XIX – початку XX століття. Навчальний посібник (для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра денної та заочної форм навчання). Вінниця, 2021. 168 с.

ДОДАТКОВА

Агєєва В. Жіночий простір : Феміністичний дискурс українського модернізму. Київ, 2003. 504 с.

Антонович Д. Триста років українського театру: 1619-1919. Київ, 2003. 240 с.

Антофійчук В., Нямцу А. Євангельські мотиви в українській літературі кінця XIX – XX століття. Чернівці, 1996. 275 с.

Білецький О. Літературно-критичні статті. Київ, 1990. 254 с.

Геник-Березовська З. Початки українського модернізму. Геник-Березовська З. Гріні культури : Бароко. Романтизм. Модернізм. Київ, 2000. 232 с.

Гундорова Т. Проявлення слова. Дискурс раннього модернізму. Постмодерна інтерпретація. Львів, 1997. 300 с.

Гундорова Т. Леся Українка. Книги Сивілли. Харків : Віват, 2023. 304 с.

Драгоманов М. Вибране. Київ, 1991. 324 с.

Драй-Хмара М. Літературно-наукова спадщина. Київ, 2002. 260 с.

Єфремов С. Літературно-критичні статті. Київ, 1993. 480 с.

Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період. Київ, 1992.

Кармазіна М. Леся Українка. Київ : Видавничий дім «Альтернативи», 2003. 416 с.

Ковалів Ю. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХІ століття. Том 1. У пошуках іманентного сенсу. Київ : Академія, 2013.

Крупка В., Ткаченко В. Концепція емансипованої жінки у прозописмі Ольги Кобилянської й Елізи Ожешко. *Інформаційне суспільство : сучасні трансформації* : монографія / за ред. У. Лешко; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця : ФОП Корзун Д.Б. 2020. С. 248–257.

Подзігун В. «Лихо жити, моя матусенько, за п'яницею» (оповідання Ганни Барвінок та Василя Стефаника «Лесева фамілія»). *Сучасний погляд на літературу*. Вінниця : видавництво ВДПУ, 2002. С. 16–21.

Подзігун В. Творчість Ганни Барвінок в українському літературному процесі другої половини ХІХ століття. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук. Київ, 2016. 19 с.

Кузнєцов Ю. Імпресіонізм в українській прозі к. ХІХ – поч. ХХ ст. : Проблеми естетики і поезики. Київ, 1995. 315 с.

Лисяк-Рудницький І. Модерністична доба: Від 1890-х років до Першої світової війни. Лисяк-Рудницький І. Історичне есе. Київ, 1994. С. 156–185.

Матющенко А. Час героя : Українська драматургія першої третини ХХ століття. Київ, 2004. 125 с.

Павличко С. Теорія літератури. Київ, 2002. С. 21-423.

Павличко С. Фемінізм. Київ, 2002. 560 с.

Панченко В. Літературний ландшафт України. ХХ століття. 50 «слайдів». Київ : Ярославів Вал, 2019. 528 с.

Погребенник В. Фольклоризм української поезії: кінець ХІХ – перші десятиріччя ХХ століття. Київ, 2002.

Соловей Е. Українська філософська лірика : Навчальний посібник. Київ, 1999. 368 с.

Ткаченко В. Конфлікти як форми модерної опозиції в драматичних творах Володимира Винниченка. *Innovation and world science* («Інновації та перспективи світової науки»). Ванкувер (Канада) 4–6 листопада, 2021. С. 675–685.

Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль, 2007. 463 с.

Хороб С. Українська модерна драма кінця ХІХ – поч. ХХ століття : Неоромантизм, символізм, експресіонізм. Івано-Франківськ, 2002. 212 с.

Чикаленко Є. Спогади (1861-1907). Київ, 2003. 422 с.

Чопик Р. Переступний вік : Українське письменство на зламі ХІХ-ХХ століть. Львів, 1998. 190 с.

1. Кузьменко В. Словник літературознавчих термінів: Навчальний посібник з літературознавства. Київ : Укр. письменник, 1997. 230 с.
2. Літературознавча енциклопедія : У двох томах. Авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1, 608 с., Т. 2, 622 с.
3. Літературознавчий словник-довідник. / Р. Гром'як, Ю. Ковалів та ін. Київ: Академія, 1997. 752 с.
4. Українська література XIX століття: Хрестоматія : Навчальний посібник. Упорядник Н.М. Гаєвська. Київ : «Либідь», 2006. 1328 с.

16. Інформаційні ресурси в Інтернеті

URL-адреси сайтів української літератури

Українська література

<https://uk.wikipedia.org/wiki>

Архів журналу «Слово і час»

<https://il-journal.com/index.php/journal/issue/archive>

Архів журналу «Дивослово»

<https://dyvoslovo.com.ua/archive>

Українська літературна газета

<https://litgazeta.com.ua>

Кур'єр Кривбасу

<https://uk.wikipedia.org/wiki>